

Kdor se poslednji smeje . . .

Spisal: —o—

Bilo je spomladi, in bližal se je dan svetega Jurija. Vse je bilo že zeleno, in po nekodi so že pasli. Le pri nas se držé stare navade, da pred sv. Jurijem ne smejo krave na pašo. Kaj težko sva pričakovala z bratom toli zaželjenega dne. Pa naposled je le prišel sveti Jurij in ž njim prvi pašni dan.

Na vse zgodaj sva bila že pripravljena oba, Jožek in jaz, da ženeva sivko. Pa nama veselje skazé oče, ko nenadno stopijo pred naju.

„Eden naj žene, drugi pa pojde z menoj v gozd. Eno kravo lahko sam zavračaš!“

Midva pa oba hkrati: „Jaz naj ženem, oče.“

„Oba ne moreta! Eden mora z menoj!“

„Jožek naj gre z vami, jaz ne morem čevlja obuti“, hitro odgovorim jaz in kar brž dobim pravico.

„Torej ti ženi, Tone! Ti, Jožek, pa greš z menoj. Če ne ubogata, že vesta.“

Dobro sva poznala sicer dobrega, a tudi strogega očeta, in kar biti je moralo. Jaz sem se sicer smejal in Jožku kazal „šlek, šlek“, a bratec se je kisal in obiraje se pripravljaj na odhod.

Torej prvič naj ženem sam! Kaka čast! Lani sem moral še bratu zavračati, zdaj bom pa pasel sam! Tako sem premišljal, in prvi napuh se mi je vzbujal v mladen srcu. Skoro privoščil sem Jožku, da mora v gozd.

„Ne bodi žalosten, Jožek“, se oglasé mati. „Čakaj, še tri piruhe dobiš ti, Tone pa le dva.“

Meni ni bilo kdovekaj za piruhe, saj sem jih imel o Veliki noči; a Jožku se je tolažba le prilegla in rad mi je prepustil pašo.

„Le glej, da ti brav ne uide“, pripomni še svareč in odide za očetom.

„Eh, ne skrbi, saj že dve leti pasem“, se odrežem jaz in grem v hlev. Pa stopim k sivki — a

glej, kar roge mi nastavi in puhne proti meni. Hitro odskočim in pol veselja je bilo pri kraju. Malo v skrbeh odidem v vežo in prosim mater, naj mi dajo blagoslovljeno šibo, kakor so oče naročili.

Mati odidejo in mi jo prinesó iz butare, katero sem nesel v cerkev na cvetno nedeljo. Nato vzamejo vrvico in gredo po sivko. Pripeljejo jo otvezeno za roge in mi jo izročé rekoč:

„Bog daj, da bi ne imeli nobene nesreče letos pri živini. — Do poldne pasi, potem pa priženi domov. Sprva se ne sme živina dolgo pasti, da se preveč ne oskomini.“

Jaz pa vriskaje odženem sivko po klancu. Pa ta hencana kravica! Kar svojo mero je krevsala in nič se ni zmenila za moje vpitje. Vlečem in vlečem za vrvico, kličem, vpijem . . . pa ji še mar ni, ampak le še bolj sili nazaj. Komaj jo pritiram na travnik pod vasjo.

Nekaj časa se je dobro rada pasla in tudi meni je bila paša všeč. Pa postalo mi je dolgčas — ura je bila že enajst — pa začnem sivki nagajati. Splazim se k nji, gladim jo in božam po nogah, po hrbtu, po glavi . . . Pa jo začnem tresti za roge. Sivki se je zdelo to nekaj časa prijetno, in še zmenila se ni zame. A potrpežljivost jo je kmalu minila in — buh! se zakadi vame! Rog mi zasadi za hlačni rob in v hipu sem visel v zraku in zopet ležal na zemlji. Skoro zavest sem izgubil ob trdem padcu in vstati nisem mogel. Kar obležal sem in premišljeval, kje me najhuje boli. Sicer nisem čutil bolečin, le strah mi je pretresel kosti in srce mi je močno utripalo. Pa počasi sem se le vzdignil. K sreči nisem opazil druge škode, kakor to, da se me hlače niso držale trdno ob pasu, ampak da so mi silile za pete. Utrgal se jim je bil namreč gumb. Pa glej spaka! Na strani sem imel tudi srajco preklano od pasu prav do pazduhe gor.

Jeza me zgrabi ob tem pogledu, in hitro se obrnem za sivko. Pa kje je že ta hudomušna sivka! Kar naravnost jo reže proti domu.

Pohitim za njo, kolikor mi je mogoče. Z eno roko vihtim palico, z drugo držim za hlače, da jih

ne izgubim. „Sivka, nazaj, šivka, ehej, nazaj, nazaj!“ A žival me ne posluša. — Še bolj napnem moči, in res se mi posreči, da jo po stranski poti vendar-le dotečem. Hitro zgrabim za vrvico in že vzdignem palico, da bi jo plačal za njeno hudobnost, a sivka spozna šibo, bacne od sebe in zbežla. Nekaj časa sem jo dohajal, ker me je vlekla za seboj, pa brav je bila le prehitra in moji koraki kratki. Spodtaknem se ob neki preklicani kamen, in — ejej, po trebuhu se vlečem za sivko. Rad bi bil izpustil vrvico, pa mogel nisem, upal si nisem . . . — Le naprej po prahu in kamenju!

Nekaj časa se vlečem za brezsrčno kravo, naposled se mi pa posreči, da izmuznem roko iz tesnih vezi in da v prahu ležeč zaostanem.

Torej že tretja nesreča! Doma me je hotela prebosti, potem mi je raztrgala obleko in sedaj me vlačí po prahu! O, nikoli več je no ženem! Kar prodati morajo to kravo.

Tako zdihujoč se počasi vzravnam in oteparam prah. Pa glej, nisem še na nogah, že sta pri meni — Jožek in oče, ki se vračata iz gozda.

„Kakšen pa si? Ti revež, ti! Poglej, ves si raztrgan, in na nogi ti teče kri, tu na palcu“, me pomi-lujejo oče.

„Prav ti je, šlek, šlek“, se mi zasmije Jožek.

„Čakaj sedaj boš pa lahko obul čevelj, ko imaš ves palec odrt! Li veš, da si se lagal?“

Sram me je bilo. Tiho ostanem za obema in počasi korakam za njima, ne meneč se za poglede bratove. Nekaj me je peklo v duši . . . Vest mi je očitala, da je to kazen za laž, neusmiljenost in nevoščljivost.

Ves pobit se splazim v hišo. Tu se brž preoblečem in mati mi obvežejo rano. Skoro je bilo bolje. S telesno rano je bila obvezana tudi srčna. Pred kravami imam še danes nekaj spoštovanja ali srda — ne vem, kako bi rekel.

